

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

КАЗКИ НАРОДІВ СВИТУ

КОГО ЗЛЯКАЛИСЯ?

Албанська народна казка

— Вдома немає води, — сказала бабуся внучці, — піду до річки, принесу.

Взяла бабуся відро й пішла по воду. Тільки вийшла з двору, як і внучці заманулося йти по воду. Взяла вона відерце та й ну бабусю доганяти. Зостався вдома півень, та і йому закортіло піти по воду. Взяв він відеречко та й побіг слідом за бабусею та внучкою. А на той час зі своєї нірки виткнула голівку мишка, подумала–подумала та й собі захотіла йти по воду. Взяла вона відеречко завбільшки з наперсток та й побігла до річки.

Тож зібралися вони всі на березі. Понабирали води й рушили додому: попереду бабуся, за бабусею внучка, за внучкою півень, а за півнем мишка–дрібнюшка.

Край дороги росла яблуня, а під нею спав сірий зайчик. Знявся вітер і загойдав деревце. Зірвалося з нього яблуко та й поцілило зайчикові просто в лоб. Скочив зайчик на рівні, стрибнув і прямо бабусі під ноги. Злякалася бабуся, впала і всю воду розлила.

А зайчик і собі злякався. Кинувся бігти далі й напоровся на внучку. Внучка впала і всю воду розлила.

Злякався зайчик ще дужче, побіг ще швидше. Не зоглядівся, як наскочив на півня. Закукурікав півень, впустив відерце, від страху аж обімлів.

А мишка–дрібнюшка, угледівши, що зайчик біжить і нічого перед собою не бачить, кинула своє відеречко–наперсток та й шусь у кущі.

Прийшла бабуся до тями та й каже подумки: «На щастя, мене ведмідь не зачепив!»

А внучка й собі подумала: «На щастя, мене вовк не зачепив!»

Подумав–подумав півень та й мовив: «На щастя, мене лисиця не зачепила!»

А мишка сидить у кущах, боїться виглянути й думає: «Як мені пощастило врятуватися від страшного кота!»

Тим часом бідолашечка зайчик ніг під собою не чув — так біг. Дістався до лісу й заховався там

у купі листя. А як трохи заспокоївся, то подумав:
«Ну і змучився я! Ну мене й ловили! Ну я і втікав!
Ледве врятувався!»

Переклала Світлана Миколина

- Хто вирішив піти до річки по воду?
- Чому зайчик потрапив бабусі під ноги?
- Хто, на думку бабусі, налякав її?
- Що подумали півник та мишка?
- Як ти гадаєш, чому усі персонажі казки не впізнали зайчика?
- Які людські риси характеру висміює ця казка?

ТРОЄ ПОРОСЯТ

Англійська народна казка

За давніх–давен,
як свинки співали пісень,
а мавпи тютюн жували,
а кури його клювали
й від того твердими стали,
а качки «Кряк–кряк–кряк»
примовляли, —

була собі льоха і мала троє поросят. От під–
росли вони, а мама їм і каже:

— Ідіть, шукайте щастя.

Пішли вони. Перше зустріло чоловіка з в'язкою соломи. Просить його:

— Дай мені цю солому. Я зроблю собі хату.

Той дав, і порося зробило собі солом'яну хату.

Коли це приходить вовк, стукає у двері й гукає:

— Пацю, пацю, відчини. Я до тебе в гості.

— Не відчиню й не пущу, — присягаюся своєю колючою щетиною.

— Коли так, то я дихну–дмухну і розвалю твою хатку.

І вовк дихнув–дмухнув, солом'яна хатка й розлетілася. Схопив він порося і з'їв.

Друге порося зустріло чоловіка з в'язкою хмизу. Просить його:

— Дай мені цей хмиз. Я зроблю собі хату.

Чоловік дав, і порося зробило собі хату з хмизу.

Приходить до нього вовк, стукає у двері й гукає:

— Пацю, пацю, відчини. Я до тебе в гості.

— Не відчиню й не пущу, — присягаюся своєю колючою щетиною.

— Коли так, то я дихну–дмухну і розвалю твою хатку.

І вовк дмухав–дмухав, аж поки хатка з хмизу розвалилася. Тоді схопив порося і з'їв.

А третє порося зустріло чоловіка, який ніс цеглу. Просить його:

— Дай мені цегли. Я зроблю собі хату.

Чоловік дав, і порося збудувало собі цегляну хату.

Приходить той самий вовк, що поїв його братів, стукає в двері й гукає:

— Пацю, пацю, відчини. Я до тебе в гості.

— Не відчиню й не пущу, — присягаюся своєю колючою щетиною.

— Раз так, то я дихну–дмухну і розвалю твою хатку.

Вовк дмухав, дмухав, і хоч як натужувався з усієї сили, а цегляної хати не розвалив. Побачив він, що дмуханням нічого не вдіє, вирішив удатися до хитрощів. І каже:

— Слухай, пацю, я знаю, де росте гарна соковита ріпа.

— Де? — питає порося з–за дверей.

— На городі у містера Смітта. Ходімо туди разом. Накопаємо на обід. Я зайду по тебе зранку.

— Гаразд, заходь. А о котрій годині?

— О шостій.

Порося встало о п'ятій, побігло на той город, накопало ріпи й вернулося додому. Аж тут і вовк приходить.

— Пацю, ти вже зібрався?

— Давно зібрався. Я вже там побував і приніс цілий клунок ріпи.

Вовк розсердився, що порося його обдурило. «Ну, — думає, — постривай: я тебе перехитрую». І каже:

— Слухай, пацю, я знаю, де росте яблуня, а яблука на ній смачні—пресмачні.

— Де? — питає порося.

— У садку, за городом містера Смітта. Ходімо туди разом, нарвемо яблук. Я зайду до тебе зранку о п'ятій годині. Та не йди сам, почекай на мене.

Настав ранок. Порося схопилось удосвіта, о четвертій годині, і мерщій у той садок. Думає: «Поки вовк прийде, я встигну вернутися». Та поки дійшло, поки вилізло на яблуню, поки нарвало в торбу яблук — зирк: уже й вовк іде. Що робити? А вовк підходить і каже:

— Який ти прудкий. Знову встиг поперед мене. Чи смачні яблука?

— Дуже смачні, — відказує порося. — Ось покуштуй.

І кинуло яблуко якомога далі. Поки вовк бігав за ним, порося зіскочило з яблуні та чимдуж гайнуло додому.

Назавтра вовк приходять до хати. Постукав у двері й каже:

— Слухай, пацю. Сьогодні у місті ярмарок. Може, підемо разом?

— А чого ж, ходімо, — каже поросся. — Ти коли збираєшся?

— О третій годині, — відказує вовк.

Поросся думає: «Немає дурних». Вибралось з дому раніше. Побувало на ярмарку, купило діжечку масло колотити і вертається додому. Дивиться, а назустріч вовк — прямує на ярмарок. Що робити? Сховалося воно в діжечку. А діжечка й покотилася дорогою вниз. Бачить вовк — ко-титься щось просто на нього, торохтить, гуркоче. Злякався, підібгав хвоста і ходу назад — додому. Так і не побував на ярмарку.

Потім приходить до поросяткової хати й роз-казує, якого страху набрався, коли на нього щось кругле котилося.

— Та то ж я тебе перелякав, — каже поросся. — Я був на ярмарку, купив діжечку масло колоти-ти. Коли побачив тебе, заліз у неї й покотився з гори.

Вовк мало не луснув зі злості. Як загарчить:

— Тепер ти не втечеш від мене! Залізу в хату через димар і з'їм тебе.

Почав він видиратися на дах. Поки дерся, по-росся розпалило в печі, поставило на вогонь казан з водою і жде. Вовк заліз у димар і посунув униз

у піч. Та прямо в казан з окропом — бовть! Порося зразу ж накрило його кришкою. Там вовк і зварився.

А порося зажило щасливо в своїй хаті, не знаючи ні горя, ні біди. Мабуть, і досі живе.

Переклав Олександр Терех

- Що шукали троє поросят?
- Чому, на твою думку, двоє поросят загинуло?
- Яку хатку збудувало третє порося?
- До яких хитрощів удавався вовк, щоб виманити порося з хатки?
- Як третє порося перехитрило вовка?
- Як ти вважаєш, чи можна третє порося назвати розумним та сміливим?

КОШЕНЯ І МИШКА

Гвінейська народна казка

Кошеня і мишка були великими друзями і завжди гралися разом. Якось, коли кошеня, награвшись, повернулося додому, його мама кішка відчула приємний запах.

— Чим це від тебе пахне? — запитала кішка.

— О, мамо, то запах мишенятка. Я часто граюся з ним, — відповіло кошеня.

ЗМІСТ

КАЗКИ НАРОДІВ СВІТУ

Кого злякалися? <i>Албанська народна казка</i>	4
Троє поросят. <i>Англійська народна казка</i>	6
Кошеня і мишка. <i>Гвінейська народна казка</i>	12
Чому кіт умивається тільки після обіду. <i>Заїрська народна казка</i>	14
Зайчики. <i>Білоруська народна казка</i>	15
Як звірі приятелювали. <i>Грузинська народна казка</i>	18
Лисиця на ночівлі. <i>Естонська народна казка</i>	19
Дві мавпочки. <i>Індійська народна казка</i>	23
Снігуронька. <i>Російська народна казка</i>	24
Про Наперстка. <i>Словацька народна казка</i>	28
Як Заєць спіймав сонце. <i>Казка індіанців Айова</i>	32
Папуга та лисиця. <i>Туркменська народна казка</i>	33

ЛІТЕРАТУРНІ КАЗКИ

Люстерко. <i>Захід Халіл</i>	38
Річка зі слів. <i>Доналд Біссет</i>	40
Мишка, кіт і гарбуз. <i>Ено Рауд</i>	44
Два приятелі. <i>Жемайте</i>	46
Хто найкраще співає? <i>Кшещан Кравц</i>	48
Казка про березу та зірку. <i>Захаріас Топеліус</i>	51
Соломинка, вуглик і біб. <i>Брати Грімм</i>	58
Розумна донька селянина. <i>Брати Грімм</i>	61
Королева бджіл. <i>Брати Грімм</i>	68
Сорок братів та їхня сестричка. <i>Ангел Каралійчев</i>	72
У царя Трояна цапині вуха! <i>Божена Нємцова</i>	78
Щаслива сімейка. <i>Ганс Крістіан Андерсен</i>	82

ПОВІСТЬ–КАЗКА

Палле на світі сам. <i>Енс Сігсгорд</i>	90
Місячне яєчко. <i>Спиридон Вангелі</i>	97

ЛІСОВІ КАЗКИ

Метелик. <i>Георгій Караславов</i>	102
Слоненя. <i>Редьярд Кіплінг</i>	105
Король Лев та Жучок. <i>Арнольд Лобел</i>	118
Як рак лисицю перехитрив. <i>Володимир Даль</i>	119
Гороб'ятко. <i>Максим Горький</i>	122

ПОЕТИЧНІ КАЗКИ. ВІРШІ

Місяць на Києвом. <i>Джанні Родарі</i>	124
Бабині гостинці. <i>Василь Вітка</i>	125
Точиляс. <i>Василь Вітка</i>	126
Малий велетень. <i>Йован Йованович–Змай</i>	127
Як же красен цей наш світ... <i>Йован Йованович–Змай</i>	128
Сунички. <i>Сергій Граховський</i>	129
Скоромовка. <i>Ригор Барадулін</i>	130

Весна. <i>Ілля Чавчавадзе</i>	131
Гарний в мене коник. <i>Народна казахська пісенька</i>	132
Які бувають слова? <i>Музафар Алімбаєв</i>	133
Чого ж плакати? <i>Альфред Кеннер</i>	134
Черепаша і миша. <i>Ігнацій Красіцький</i>	135
Лист до всіх дітей в одній дуже важливій справі. <i>Юліан Тувім</i>	135
Іде Гриць. <i>Юліан Тувім</i>	136
Розмова у лісі. <i>Валерій Шульжик</i>	138
Диво. <i>Костянтин Кукуєв</i>	138
Загадки. <i>Асен Разцветников</i>	139
Мийдодір. <i>Корній Чуковський</i>	141
Казка про золотого півника. <i>Олександр Пушкін</i>	150

МУДРІСТЬ НАРОДНА

Білорусь	162
Колискова	162
Народна пісенька	162
Народна загадка.	163
Усміхнімося!	163
Англія	164
Золотокудра дівчина.	164
Народна пісенька	165
Грузія	165
Кому що	165
Естонія	166
Гей, ходімо в ліс гуляти	166
Латвія	166
Народні пісеньки.	166
Литва	167
Корівка.	167
Тинди–ринди–труска	168

СВІТ НАВКОЛО ТЕБЕ. ОПОВІДАННЯ

Урок старого горобця. <i>Красаускас Марукас</i>	170
Як мене називали. <i>Борис Житков</i>	171
Сварка. <i>Цьотка</i>	172
Хоробріша за лева. <i>Вахтанг Ананян</i>	174
Про авторів.	176